

Overzicht van de Programma's van Toetsing en Afsluiting per vak voor het havo.

Inleiding

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt per vak aangegeven op welke wijze het schoolexamendossier wordt ingericht met schoolexamens (SE). Het PTA vermeldt per schoolexamen de toetsvorm, waar mogelijk de tijdsduur, de getoetste stof en de domeinen waar dit bij aansluit, de periode waarin het examen wordt afgenomen, de weegfactor van het examen en of het examen herkanst kan worden of niet. Middels de studiewijzers wordt een verdere uitwerking van de gang van zaken gegeven bij de verschillende vakken.

Examenreglement

Het afronden van alle in het PTA opgenomen onderdelen van het schoolexamen is voorwaardelijk om deel te mogen nemen aan het centraal schriftelijk eindexamen (CSE). Dit, de wijze waarop wij als school het schoolexamen hebben georganiseerd, de slaag-zakregeling en alle aanvullende regelgeving betreffende de schoolexamens is vastgelegd in het Examenreglement. Het Examenreglement is terug te vinden op de website van onze school.

Examencommissie

De examencommissie bewaakt en bevordert de kwaliteit van de schoolexaminering en bijhorende processen. Daarnaast neemt de examencommissie individuele verzoeken en/of klachten ten aanzien van schoolexamens in behandeling. De examencommissie bestaat uit vijf personen:

- Patrick van den Berg: afdelingsleider bovenbouw havo en docent Engels.
- Niels van Hoek: afdelingsleider bovenbouw vwo en docent L.O. en BSM.
- Willem Huibers: leerlingcoördinator bovenbouw havo en docent economie.
- Jonieke Oomen: examensecretaris en docent wiskunde.
- Sep Botermans: examensecretaris en docent aardrijkskunde.

Toetsvormen

Er bestaan verschillende manieren waarop schoolexamens afgenomen kunnen worden. Onderstaande tabel geeft overzicht van de verschillende *toetsvormen* en de wijze waarop deze in het PTA worden afgekort:

Schriftelijk schoolexamen	S
Praktisch schoolexamen	P
Mondeling schoolexamen	M
Praktische opdracht	PO
Handelingsdeel	HD
Kijk- en luistertoets	KLT

Handelingsdelen

De handelingsdelen die in het PTA genoemd worden dienen allemaal naar behoren (in het PTA afgekort met n.b.) afgerond te zijn. Het naar behoren afronden van een handelingsdeel in een voorexamenjaar is een voorwaarde om bevorderd te kunnen worden naar het volgende leerjaar. Het naar behoren afronden van een handelingsdeel

dat direct gekoppeld is aan een schoolexamen is een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het schoolexamen. Een leerling die hier niet aan voldoet, kan niet deelnemen aan het schoolexamen en is daarmee automatisch aangewezen op de herkansing.

Profielwerkstuk

Het schoolexamen omvat ook het profielwerkstuk (PWS). Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie inbegrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel (= vakkenpakket) van de kandidaat. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft op havo een omvang van minimaal 320 uur en op vwo een omvang van minimaal 400 uur. De kandidaat werkt in een twee- of drietal aan het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer dat voor de uitslagbepaling meeweegt in het zogenaamde combinatiecijfer. De kandidaat krijgt in het pre-examenjaar de handleiding voor het profielwerkstuk uitgereikt met daarin de bijbehorende regels, afspraken, deadlines en wijze van beoordeling.

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer is het resultaat van het ongewogen gemiddelde van de op een geheel getal afgeronde SE-resultaten voor CKV, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk. Het ongewogen gemiddelde van de samenstellende cijfers wordt afgerond op een geheel getal. Géén van de samenstellende cijfers mag lager zijn dan een afgeronde 4. Het combinatiecijfer telt op dezelfde manier mee als elk ander vak in de slaag-/zakregeling

Roostering van de toetsmomenten

Het Onze Lieve Vrouwelyceum verdeelt een schooljaar in drie lesperiodes. Het schoolexamen havo wordt afgenomen in de leerjaren 4 en 5; daartoe zijn deze leerjaren verdeeld in een aantal schoolexamenperiodes:

SE-periode 1: gehele schooljaar 4 havo;

SE-periode 2: start 5 havo t/m de OLV-week in najaar

SE-periode 3: na OLV-week najaar t/m de se-week in januari

SE-periode 4: na se-week januari t/m se-weken in maart/april

In 4 havo worden de SE's in principe in de proefwerkweken afgenomen. In 5 havo worden de schriftelijke schoolexamens in de schoolexamenweken afgenomen. Mondelinge schoolexamens, praktische opdrachten en praktische schoolexamens kunnen ook daarbuiten afgenomen worden.

Herkansingsregeling

Voor iedere SE-periode geldt dat er één schoolexamen herkanst mag worden. In het PTA is vermeld of een werk al dan niet herkanst kan worden. Bij herkansing telt altijd het hoogste cijfer. Toetsen uit SE-periode 1 worden pas begin 5 havo herkanst of ingehaald, na bevordering naar het eindexamenjaar.

Afwezigheid

Indien de kandidaat vanwege ziekte of een andere vorm van kennelijke overmacht niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen, dienen de ouders, voogd of verzorgers de betrokken afdelingsleider voor aanvang van het schoolexamen op de hoogte te stellen van de afwezigheid van hun kind. In een dergelijk geval wordt telefonisch contact opgenomen met school (076-5224707). Indien betrokken afdelingsleider op dat moment niet bereikbaar is, wordt er door de receptie van school een afwezigheidsmelding aan betrokken afdelingsleider doorgegeven. Bij meerderjarigheid treedt de kandidaat in de plichten van zijn ouders, voogd of verzorgers.

Indien de kandidaat aan één of meerdere onderdelen van het schoolexamen niet heeft kunnen deelnemen wegens ziekte of een andere vorm van kennelijke overmacht – dit laatste ter beoordeling van de examencommissie – kan hij in de gelegenheid worden gesteld het gemiste onderdeel of de gemiste onderdelen in te halen.

In de regel wordt een gemist schoolexamen ingehaald in de eerst volgende herkansingsperiode. Met het oog op haalbaarheid en organiseerbaarheid, kan het moment waarop het gemiste schoolexamen wordt ingehaald buiten de herkansingsperiode worden ingepland. Bovendien kan de toetsvorm afwijken van de oorspronkelijke vorm. Indien dit het geval is, dan wordt de kandidaat daar tijdig van op de hoogte gebracht.

Indien er sprake is van een situatie waarbij een kandidaat langere tijd afwezig is en/of meerdere schoolexamens moet verzuimen dan wordt in overleg met de kandidaat, ouders/verzorgers en examencommissie een plan van aanpak opgesteld. Voor een toets die later wordt ingehaald, is als regel géén herkansing mogelijk. Indien de kandidaat een herkansingstoets mist, is het als regel niet meer mogelijk deze toets in te halen.

Indien de kandidaat bij een schoolexamen afwezig is zonder geldige reden of als gevolg van het te laat op een zitting aankomen (meer dan 30 minuten na aanvang van de zitting), dan geldt dat de kandidaat ongeoorloofd afwezig is. In dat geval dient de kandidaat een herkansing in te zetten om het gemiste schoolexamen alsnog te maken. Het herkansen van een wel gemaakt werk behoort daarmee niet meer tot de mogelijkheden.

Indien de kandidaat bij meerdere schoolexamens in één schoolexamenperiode ongeoorloofd afwezig is, is de consequentie automatisch dat de kandidaat het schoolexamen niet meer tijdig af kan ronden.

Rekenen

Voor examenkandidaten zonder wiskunde is het schoolexamen rekenen verplicht. Het schoolexamen toetst de kandidaat op het referentieniveau 3F. Het resultaat voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslag, maar wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

Hulpmiddelen

Voor alle vakken betreffen de algemene hulpmiddelen bij het maken van een SE een pen (blauw of zwart schrijvend), tekenpotlood, blauw en rood potlood, liniaal met millimeterverdeling, passer, nietmachine, geometrische driehoek, vlakgum en eenvoudige rekenmachine (niet programmeerbaar). Met uitzondering van het vak maatschappijleer, is tijdens een SE bij alle vakken het gebruik van een woordenboek Nederlands toegestaan. Deze wordt door school verstrekt tijdens het SE. Bij bepaalde SE's kan gebruik gemaakt worden van extra hulpmiddelen. Onderstaande tabel geeft overzicht van deze extra hulpmiddelen.

Extra hulpmiddelen:	
Aardrijkskunde	Grote Bosatlas 55 ^e editie
Biologie, natuurkunde en scheikunde	BINAS
Moderne vreemde talen (Engels, Duits en Frans)	Woordenboek van en naar de doeltaal
Wiskunde A/B	Grafische rekenmachine in examenstand

Met uitzondering van een grafische rekenmachine, worden eventuele extra hulpmiddelen verstrekt door school.

Extra faciliteiten

De school heeft mogelijkheden om leerlingen in bijzondere gevallen extra faciliteiten aan te bieden. Voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie zijn de faciliteiten vastgelegd. Bij de examencommissie kan een onderbouwd verzoek ingediend worden voor extra faciliteiten op grond van andere redenen.

Leerlingen met dyslexie die beschikken over een officiële verklaring van een deskundige, kunnen bij schriftelijke toetsen faciliteiten krijgen. Standaard krijgen zij tijdverlenging:

- toetsen tot 90 minuten: 10 minuten
- toetsen van 90-120 minuten: 20 minuten
- toetsen vanaf 120 minuten: 30 minuten

Het gebruik van Claread behoort eveneens tot de standaard mogelijkheden. Leerlingen met dyscalculie die beschikken over een officiële verklaring van een deskundige, mogen een rekenkaart gebruiken.

Indien een examenkandidaat gebruik wenst te maken van deze faciliteiten, meldt hij dat bij de examencommissie.

Examenkandidaten die vanwege een andere beperking dan hier zojuist genoemd behoefte hebben aan extra faciliteiten tijdens examens, richten zich tot de examencommissie.

Doublure

Indien er geen bijzondere omstandigheden zijn, vervallen bij een doublure in 4 havo in principe alle dat schooljaar behaalde resultaten. In overleg met de vakdocent en na goedkeuring van de examencommissie kan de examenkandidaat eerder behaalde SE-resultaten laten staan. Hiervoor dient de examenkandidaat een aanvraagformulier in te vullen via betrokken afdelingsleider.

Doorstroom naar het vwo

Na het behalen van het havodiploma bestaat de mogelijkheid om door te stromen naar 5vwo. Bij deze doorstroom geldt:

- De leerling kan kiezen voor vrijstelling van CKV en/of maatschappijleer. Bij de keuze voor vrijstelling verdwijnt het vak uit het combinatiecijfer op het vwo.
- Levensbeschouwing en het PWS worden opnieuw gedaan.
- Een doublure in 5vwo is niet toegestaan.

Belangrijkste afspraken bij schoolexamens:

Ben je door ziekte of een andere onvoorziene omstandigheid niet in staat een SE te maken, dan zorg je ervoor dat je telefonisch bij betrokken afdelingsleider wordt afgemeld. Contact wordt gelegd via de receptie van school op telefoonnummer 076-5224707.

10 minuten vóór aanvang van het schoolexamen ben je aanwezig in de afnameruimte.

Mobiele telefoons, horloges, smartwatches en soortgelijke (digitale) apparatuur zijn in de examenzaal niet toegestaan.

Alleen spullen die voor het maken van betreffend schoolexamen nodig zijn, mogen het lokaal in. Een jas, tas en andere spullen berg je voor aanvang van het SE op in je kluis.

Bij een éénuurswerk blijft iedereen tot de afronding van het examen de examenzaal. Bij werken langer dan een uur, mag je eerder weg. Het laatste kwartier van de zitting mag niemand uit de afnameruimte vertrekken.